

ДОДАТОК

до наказу Міністерства освіти і науки України
від 16.06. 2015 р. № 641

ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

Пояснювальна записка

Підготовлені Заходи спрямовані на розкриття мети, положень і завдань «Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді», прийнятої на засіданні Колегії Міністерства освіти і науки України 26 березня 2015 р. Ця концепція спирається на традиції української державності, національно-визвольної боротьби українського народу, громадянську свідомість, здатність критично і незалежно мислити, бути активним у відстоюванні своєї позиції та готовим до захисту незалежності й територіальної цілісності української держави.

Розробниками пропонується така структура Заходів, що окреслює напрями і шляхи розвитку національно-патріотичного виховання в освітньому просторі України. Вони розташовані за показниками важливості і значущості – від загальнодержавного рівня до структурних складових освітньої системи та їх науково-методичного забезпечення.

Перший розділ – *Удосконалення нормативно-правової бази* – містить у собі елементи управління цим процесом на державному рівні.

Другий розділ – *Взаємодія центральних органів виконавчої влади, установ і організацій* – включає до заходів національно-патріотичного виховання дітей і молоді широке коло учасників.

Третій розділ – *Створення соціально-педагогічних умов для реалізації національно-патріотичного виховання*. Сюди ввійшли позиції і заходи, які стосуються цілісного підходу до організації і перебігу зазначеного виховання, що включає в себе загально педагогічний і середовищний підхід, стосується дітей і молоді, що охоплені освітнім і виховним процесами.

Четвертий розділ – *Зміст і форми національно-патріотичного виховання*. Ця позиція найбільш об'ємна в документі, повно і детально пропонує заходи у всіх структурних складових освітнього, навчально-виховного процесу – від дошкілля до підготовки і перепідготовки учительства.

П'ятий розділ – *Військово-патріотичне виховання дітей і молоді*. В цьому розділі, з огляду на актуальність і важливість теми, розробники вважали за доцільне зібрати і представити цілісно цей аспект національно-патріотичного виховання.

Шостий розділ – *Інформаційно-комунікаційні технології у забезпеченні національно-патріотичного виховання* – розкриває актуальність, значення і можливість ІКТ для організації і проведення визначеного Концепцією напряму виховної діяльності.

Сьомий розділ – *Наукове і навчально-методичне забезпечення* – розкриває, через які наукові і навчально-методичні матеріали, підручники, конференції, круглі столи тощо здійснюватиметься увесь комплекс заходів, пропонованих у попередніх розділах.

Восьмий розділ – *Національно-патріотичне виховання за участю громадських організацій* – підкреслює важливість тісної співпраці з громадським сектором. Така співпраця закладена і в інших розділах цього документу.

Отже, запропонована структура не лише відображає мету і завдання Концепції, а й спирається на структуру побудови навчально-виховного процесу, його змістове наповнення та науково-методичне забезпечення.

№№ n/n	Назва заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
1.	УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ		
1.1.	Внести зміни і з урахуванням їх розробити та затвердити нову редакцію нормативно-правових документів МОН України: «Базовий компонент дошкільної освіти» і «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України»	IV квартал 2015 р.	МОН
1.2.	Сприяти розробці проекту Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки (далі Стратегія) та проекту Плану дій щодо реалізації Стратегії шляхом участі у Робочій групі з розробки Стратегії та надання пропозицій від МОН	III квартал 2015 р.	МОН
1.3.	Підготувати проект нової редакції Постанови Кабінетом міністрів України «Про затвердження переліку позашкільних навчальних закладів з позашкільної роботи з дітьми, а також закладів та заходів у галузі освіти, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій, видатки на які здійснюються з державного бюджету» і доповнити - у першому абзаці розділу 2. «Заходи з позашкільної освіти» після слів «науково-технічного» словосполученням «національно-патріотичного» - у розділі 4. «Заходи у галузі освіти» окремим абзацом «Проведення всеукраїнських заходів з національно-патріотичного виховання»	III квартал 2015 р.	МОН
1.4.	Підготувати проект рішення Кабінету міністрів України про надання статусу «всеукраїнський» дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»)	III квартал 2015 р.	МОН
1.5.	Підготувати проект рішення Кабінету міністрів України про надання статусу «всеукраїнський» дитячо-юнацькому фестивалю мистецтв «Сурми звитяги»	IV квартал 2015 р.	МОН
1.6.	Підготувати проект закону про внесення змін до закону України «Про	III квартал	МОН, НАПН, із

	місцеве самоврядування в Україні»: доповнити розділ про загальні принципи організації місцевого самоврядування в частині переліку функцій місцевого самоврядування та ст. 32 словами: «національно-патріотичного виховання»	2015 р.	залученням зацікавлених органів управління державної влади
1.7.	Звернутися в Комітет з питань культури і духовності Верховної Ради України щодо своєчасного прийняття ВРУ нормативного акту про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв, зокрема не пізніше як за 3 місяці до початку нового року	III квартал 2015 р.	МОН
2.	ВЗАЄМОДІЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ		
2.1.	Створити Раду з національно-патріотичного виховання при МОН України	III квартал 2015 р.	МОН
2.2.	Створити Центр національно-патріотичного виховання дітей та молоді на базі Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді з метою централізації процесу національно-патріотичного виховання в системі освіти	III квартал 2015 р.	МОН
2.3.	Сприяти створенню Міжвідомчої Ради з питань національно-патріотичного виховання при Кабінеті міністрів України	III квартал 2015 р.	МОН
2.4.	Сприяти створенню Рад з питань національно-патріотичного виховання в обласних центрах	IV квартал 2015 р.	МОН
2.5.	Провести інвентаризацію та налагодити облік всіх позашкільних навчальних закладів незалежно від підпорядкування, типу та форми власності	IV квартал 2015 р.	МОН, із залученням Мінмолодьспорту, МВС, Мінкультури, ДСНС Мінсоцполітики, Міноборони, Держприкордонслужби
2.6.	Підтримати ініціативу молодіжних організацій і у співпраці з ними реалізувати проект реформування мережі позашкільних установ «Центри громадянської освіти»	2015-2017 рр.	МОН, із залученням Мінмолодьспорту
2.7.	Систематично проводити конференції, семінари, круглі столи тощо, присвячені особам, фактам і подіям, зазначеним у Законі України «Про	Постійно	МОН, НАПН, із залученням

	засудження комуністичного і націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» (№ 2558 від 9 квітня 2015 року) для кожної категорії педагогічних працівників з урахуванням специфіки їхньої професійної діяльності		Мінкультури, Міноборони, Мінмолодьспорту, МВС, НАН, УІНП
3.	СТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ		
3.1.	Популяризувати на конференціях, круглих столах і широко висвітлювати у друкованих засобах, навчально-методичній літературі, особливо у підручниках з історії для усіх рівнів освіти, факти і події, що свідчать про колективну й індивідуальну боротьбу за незалежність України у ХХ столітті, перелічених у Законі України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» (№ 25-38-1 від 7.04.2015 р.)	Постійно	МОН, НАПН, ВНЗ, обласні управління освіти, районні та міські відділи освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрації
3.2.	На виконання Закону України «Про засудження комуністичного і націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки» (№ 2558 від 6 квітня 2015 р.) розробити нові та удосконалити відповідно до ідеології їх засудження діючі програми, навчальні посібники, підручники з питань історії у розділах, що розкривають комуністичні та націонал-соціалістичний (нацистський) тоталітарні режими	Постійно	МОН, НАПН, із залученням УІНП та НАН
3.3.	Внести до змісту загальної середньої освіти предмет «громадянська освіта», що найповніше відповідає завданням національно-патріотичного виховання дітей і молоді, поєднує політико-правову, історико-патріотичну, екологічну, культурологічну проблематику	з 2016 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, Інститут педагогіки, Інститут проблем виховання
3.4.	Організувати громадське обговорення результатів всеукраїнського медіаосвітнього експерименту та розпочати масове впровадження медіаосвіти в загальноосвітніх навчальних закладах, всебічно використовуючи її можливості для підвищення рівня медійної та інформаційної грамотності, патріотичної свідомості та критичного мислення учнівської молоді	2016-2017 рр.	МОН, НАПН

3.5.	Проводити науково-дослідницьку та освітньо-просвітницьку роботу, яка передбачає відновлення історичної пам'яті про тривалі державницькі традиції України (Київська Русь, Велике князівство Литовське, Військо Запорізьке, Гетьманщина, діяльність Українських урядів 1917-1921 років, інші визвольні проекти), включно з проведенням фотовиставок, організацією музейних експозицій, проведенням дискусій, круглих столів із застосуванням регіональних традицій, свідчень усної історії національно-визвольної боротьби українського народу	Постійно	МОН, НАПН
3.6.	Забезпечити проведення тижнів правової освіти та національно-патріотичного виховання, спрямованих на розвиток у дітей та молоді почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і місця у суспільстві, можливості реалізації своїх прав у поєднанні з виконанням обов'язків із застосуванням рекомендацій Українського інституту національної пам'яті	Постійно	МОН, НАПН, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
3.7.	Провести всеукраїнську нараду осіб, відповідальних за патріотичне виховання в обласних управліннях та районних, міських відділах освіти на тему «Шляхи вдосконалення патріотичного виховання в умовах декомунізації та ліквідації наслідків тоталітаризму»	травень 2016 р.	МОН
3.8.	Проводити у освітніх закладах спеціальні уроки, конкурси, фестивалі з відзначення Дня української писемності та мови	Щорічно 9 листопада	МОН, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
3.9.	На «День знань» провести лекції, бесіди, виховні заходи з метою утвердження у свідомості молоді переконань про єдність і соборність України (Сходу і Заходу)	Щорічно 1 вересня	МОН, НАПН, УІНП, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
3.10.	Започаткувати Всеукраїнський місячник у рамках проведення міжнародного місячника шкільної бібліотеки «Виховуємо громадянина – патріота України»	Щорічно з 2015 р.	МОН, НАПН, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, Інститут модернізації змісту освіти

3.11.	Комплектувати фонди бібліотек освітньо-виховних закладів літературою, спрямованою на національно-патріотичне виховання	Постійно	НАПН, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського
3.12.	Залучати дітей, учнів, студентів та педагогічні колективи до пошуку, охорони, збереження народної культурної спадщини України (пісні, легенди, перекази тощо)	Постійно	Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.	ЗМІСТ І ФОРМИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ		
4.1.	Дошкільна освіта		
4.1.1.	Розробити та апробувати парціальну програму «Україна – наша Батьківщина» для дітей старшого дошкільного віку	2015-2016 рр.	МОН, НАПН, Інститут проблем виховання
4.1.2.	Розробити методичні рекомендації з організації занять, сюжетно-рольових ігор, творчих конкурсів, сценаріїв свят з національно-патріотичної тематики	2015 р.	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.1.3.	Розробити методичні рекомендації щодо залучення батьків до національно-патріотичного виховання дітей «Батьківська школа»	2015 р.	МОН, НАПН, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.1.4.	Розробити тематичні плани роботи ДНЗ з організації національно-патріотичного виховання дошкільників за темами: • моє ім'я; • моя сім'я (сімейні традиції, сімейні реліквії, професії в моїй родині, світ родинних захоплень, сімейні обов'язки тощо); • моє місто/село (пейзажі, символи, історичні, культурні і природні пам'ятки, народні промисли); • моя країна (державні символи, столиця, державні свята;	Щорічно	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій;

	національності, які живуть в Україні, їх національні костюми, пісні і танці, національні страви).		
4.1.5.	Ввести до системи дошкільного виховання (державних та недержавних установ) розвивальні технології та заняття з формування у дитини моральних уподобань і здійснення вчинків, пов'язаних з патріотичною позицією	Постійно	МОН, НАПН
4.2.	Початкова школа		
4.2.1.	Переглянути усі навчальні програми початкової школи щодо розширення можливостей формування в учнів патріотичних почуттів, толерантного ставлення до інших народів, які проживають в Україні	2016 р.	МОН, НАПН, Інститут педагогіки, Інститут модернізації змісту освіти
4.2.2.	Розробити та здійснювати: • творчі завдання з національно-патріотичної тематики, конкурси; • тематичні виставки дитячої творчості; • міні-проекти за участю батьків: світ професій, сімейні династії, захисники вітчизни у моїй родині; • шкільні та родинні екологічні проекти	Щорічно	Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій,
4.2.3.	Розробити методичні рекомендації з національно-патріотичного виховання молодших школярів у позаурочній, позакласній і позашкільній роботі, передбачивши теми: • мій родовід; • моя сім'я в історії рідного міста/села; • моє місто/село в історії моєї країни; • національні традиції; • народні промисли; • національні герої; • моя Батьківщина – Україна (державні символи, державні свята): • Україна на карті світу	Щорічно	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти
4.2.4.	Практикувати проведення виховних годин у формі: • зустрічей з волонтерами, учасниками АТО;	Постійно	із залученням обласних та Київської міської

	• постановок українських народних та сучасних казок; • майстер-класів за участю дітей та батьків з виготовлення сувенірів для бійців Української армії		державних адміністрацій
4.2.5.	Впровадити виховні проекти: • «Рідний край, де ми живемо, Україною зовемо» (літературно-музичні композиції за творами українських дитячих письменників і композиторів); • «Я і моя родина – казковий дивосвіт» (літературно-музичні композиції за творами українських дитячих письменників і композиторів); • «Моя маленька батьківщина» (презентація виставки творчих робіт дітей та батьків за творами українських дитячих письменників)	Вересень 2015 р. Вересень 2016 р. Вересень 2017 р.	НАПН, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.2.6.	Проводити конкурси малюнків, оберегів, організувати написання листів бійцям АТО	Постійно	Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.2.7.	Прищеплювати любов до української мови через спеціально організовані уроки: «Свято рідної мови», «Мужай, прекрасна наша мово», «Шевченківське слово»	Постійно	Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.2.8.	Використовувати на заняттях фізичної культури українські народні ігри, зокрема, «Високий дуб», «Чаклун», «Хлібчик» та ін.	Постійно	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних

			адміністрацій
4.2.9.	Проводити цикл бесід, спрямованих на розкриття традицій української культури, ознайомлення дітей з фольклором (традиції, ігри та ін.)	Постійно	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.2.10	Проводити конкурси дитячої зображувальної творчості «Слава українським військовим», «У світі немає кращої країни, ніж Україна», «Планета дружби»	Постійно	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.3.	Основна і старша школа, професійно-технічна освіта		
4.3.1.	Внести уточнення і доповнення до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, змісту навчальних програм і підручників з усіх предметів з метою посилення їх національно-патріотичного виховного потенціалу, відображення ідей Законів України «Про засудження комуністичного і націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті»	IV квартал 2016 року	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, Інститут педагогіки
4.3.2.	При формуванні типових навчальних планів передбачити збільшення кількості годин на вивчення української мови і літератури в школах з національними мовами викладання	2015-2016 рр.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, Інститут педагогіки
4.3.3.	Удосконалити навчальні програми варіативного складника змісту освіти, зокрема з історії та географії території проживання, розвитку народних промислів, літературної і громадської спадщини краю щодо посилення національно-патріотичного спрямування	2015-2016 рр.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, Інститут

			педагогіки
4.3.4.	Розробити та апробувати програму тематичних виховних годин для учнів 5-11 класів «Минуле, теперішнє та майбутнє у вчинках та діяннях українців»	Постійно	НАПН, Інститут соціальної та політичної психології, Інститут модернізації змісту освіти
4.3.5.	Розробити та апробувати тренінгові програми для учнів 10-11 класів: • з підвищення рівня політико-правові свідомості «Я і моє право»; • з формування навичок самоорганізації «Самі будуємо своє життя у рідній країні»; • програми проведення класних виховних годин у формі особистісно-рольових ігор: «Комітет з розвитку громадянського суспільства», «Політична карусель», «Громадяни і політики» тощо	2016-2017 рр.	МОН, НАПН, Інститут соціальної та політичної психології
4.3.6.	Налагодити системну екскурсійну діяльність дітей та учнівської молоді, поїздки-обміни учнівських та студентських груп, відвідування визначних історичних місць та ознайомлення з пам'ятками української історії та культури.	2015-2016 рр.	МОН, НАПН, Український державний центр дитячого і юнацького туризму, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.3.7.	Провести акцію старшокласників «Спільними зусиллями» (збір коштів для забезпечення потреб військовослужбовців) (8-11 кл.)	Постійно	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
4.3.8.	Захід для дітей-переселенців із зони АТО «Пізнай свою історію – вона єднає»	II квартал 2016 р.	НАПН, Інститут проблем виховання
4.3.9.	Провести пізнавально-виховний захід для дітей-переселенців із зони	4 червня 2016	НАПН, Інститут

	АТО в рамках «Міжнародного дня безневинних дітей – жертв агресії» (International Day of Innocent Children Victims of Aggression)	р.	проблем виховання
4.4.	Позашкільна освіта		
4.4.1.	Скоординувати програми національно-патріотичного виховання дітей і молоді з програмою відродження краєзнавчого руху, які акумулюють надбання країни на місцевому рівні	IV квартал 2015 р.	НАН, НАПН, місцеві органи управління освіти
4.4.2.	Організувати і провести всеукраїнську туристсько-краєзнавчу експедицію «Моя Батьківщина – Україна»	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, МОН, Інститут модернізації змісту освіти
4.4.3.	Забезпечити проведення Всеукраїнських організаційно-масових заходів патріотичного спрямування за такими напрямками: <i>- еколого-натуралістичний:</i> • Всеукраїнський фестиваль «Українська паляниця»; • Всеукраїнський фестиваль «Україна - сад» (1-11 кл.); • Всеукраїнський конкурс з квітникарства і ландшафтного дизайну «Квітуча Україна» (1-11 кл.). • Всеукраїнський юнацький фестиваль «В об'єктиві натураліста» (8-11 кл.); <i>- дослідницько-експериментальний:</i> • Всеукраїнська науково-технічна виставка-конкурс молодіжних інноваційних проектів «Майбутнє України» (8-11 кл.); • Міжнародна науково-практична конференція учнів-членів Малої академії наук «Україна – очима молодих» (8-11 кл.). <i>- науково-технічний:</i> • Всеукраїнська виставка-конкурс науково-технічної творчості «наш пошук і творчість – тобі, Україно!» (1-11 кл.); <i>- художньо-естетичний:</i>	Постійно	Центри позашкільної освіти державної, комунальної та приватної форм власності, НАПН, Інститут проблем виховання, МОН

	• Всеукраїнський пленер з ужиткового мистецтва «таланти твої, Україно!» (5-11 кл.); • Всеукраїнська виставка-конкурс декоративно-ужиткового і образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край» (5-11 кл.); - туристсько-краєзнавчий: • Всеукраїнська краєзнавча конференція учнівської молоді «Мій рідний край, моя земля очима сучасників» (8-11 кл., студенти); • Всеукраїнська історико -краєзнавча конференція учнівської молоді «Пізнай себе, свій рід, свій народ...» (8-11 кл.); • Всеукраїнська історико-географічна експедиція «Історія міст і сіл України» (1-11 кл.); • Всеукраїнська експедиція учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина – Україна» (8-11 кл.); • Всеукраїнський конкурс туристсько-краєзнавчих експедицій «Мій рідний край» (8-11 кл., студенти); • Всеукраїнський збір лідерів учнівського самоврядування загальноосвітніх навчальних закладів України (8-11 кл.)		
4.5.	Вища освіта		
4.5.1.	Запровадити факультативний курс у ВНЗ: «Народна психологія», спрямований на вивчення звичаїв українського народу	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	МОН, Вищі навчальні заклади
4.5.2.	Створити студентські об'єднання за мистецькими вподобаннями – вишивка, пісенна творчість, кулінарія, гончарне мистецтво, хореографічна майстерність тощо і налагодити їх роботу	Постійно	МОН, Вищі навчальні заклади
4.5.3.	Впровадити практику волонтерської роботи студентів ВНЗ у будинках сиріт, інтернатах (допомога в формуванні громадянської свідомості молоді, інтеграції у суспільство)	Постійно	Вищі навчальні заклади
4.5.4.	Надавати організаційну та матеріальну підтримку національно-	Постійно	МОН, Вищі навчальні

	патріотичним заходам органів студентського самоврядування		заклади
4.5.5.	Започаткувати студентські олімпіади з національно-патріотичної тематики	I квартал 2016 р.	МОН, Вищі навчальні заклади
4.5.6.	Започаткувати конкурс курсових робіт та наукових публікацій студентів вищих навчальних закладів з національно-патріотичної тематики	I квартал 2016 р.	Вищі навчальні заклади, НАПН
4.5.7.	Проводити конкурси студентських есе на тему «Що для мене патріотизм і любов до Батьківщини?»	Щорічно	Вищі навчальні заклади, НАПН
4.6.	Підготовка і перепідготовка працівників освіти		
4.6.1.	Створити інтегративну систему освіти дорослих засобами: розроблення програм підвищення кваліфікації та перепідготовки учасників бойових дій, учасників АТО, переселенців, біженців, спрямовану на подолання стереотипів та конфліктів на патріотичному і національному ґрунті, формуванні свідомої світоглядної патріотичної, державницької позиції	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	МОН, Вищі навчальні заклади, ІППО
4.6.2.	Забезпечити проведення тренінгових занять з питань виховання громадянина-патріота для педагогічних працівників загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів, методистів інститутів післядипломної педагогічної освіти, методичних кабінетів	2015 р.	НАПН, Інститут проблем виховання, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді, Інститут модернізації змісту освіти
4.6.3.	Увести до навчальних планів підготовки і перепідготовки педагогів різного профілю навчальний курс «Сучасні методи і технології національно-патріотичного виховання школярів»	I квартал 2016 р	МОН, ВНЗ, ІППО
4.6.4.	Увести до навчальних планів підготовки психологів, соціальних педагогів та практичних психологів спецкурс «Технології впливу на становлення політико-правової свідомості та громадянської позиції учнів»	I квартал 2016 р	МОН, ВНЗ
4.6.5.	Увести до навчальних планів підготовки вчителів інформатики спецкурс «Безпека дітей в інформаційному просторі»	I квартал 2016 р	МОН, ВНЗ

4.6.6.	Організувати при обласних ІППО експериментальні центри з розроблення та апробації навчально-виховних інновацій громадянсько-патріотичного спрямування, передбачивши їх активну міжрегіональну взаємодію, обмін інформацією та досвідом роботи	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	МОН, заклади післядипломної педагогічної освіти, НАПН
4.6.7.	Запровадити в закладах післядипломної освіти спеціальні курси для педагогічних і науково-педагогічних працівників «Українська національна ідентичність», «Розвиток національної свідомості українців як складової багатонаціональної держави в культурологічному аспекті», «Вірність і відданість загальнолюдським цінностям як основа патріотичного виховання»	Постійно	МОН, заклади післядипломної педагогічної освіти, НАПН
4.6.8.	Передбачити у програмах курсової та міжкурсової підготовки педагогічних працівників, керівників навчальних закладів ознайомлення із технологіями роботи з родинами, що передбачає відтворення історії роду на прикладах кожної конкретної сім'ї, із подальшим укладанням на рівні навчального закладу курси «Історія народу»	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	НАПН, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», заклади післядипломної педагогічної освіти
4.6.9.	Розробити навчальне та науково-методичне забезпечення курсів підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів, працівників методичних і психологічних служб системи освіти з питань національно-патріотичного виховання як складової системи підвищення кваліфікації	Постійно	НАПН, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», заклади післядипломної педагогічної освіти
5.	ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ		
5.1.	Заклади освіти різного рівня		
5.1.1.	Ввести в штатний розклад середніх ЗНЗ і профтехучилищ посаду військового керівника (0,5 ставки)	До 1 вересня 2015 р.	МОН Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
5.1.2.	Розробити посадову інструкцію військового керівника, включивши у неї	До 1 вересня	МОН, Інститут

	завдання патріотичного виховання	2015 р.	модернізації змісту освіти
5.1.3.	Розробити тематичні стенди для кабінетів військової підготовки з урахуванням найновіших видів зброї та воєнних стратегій	I квартал 2016 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, ІППО
5.1.4.	Розробити і виготовити моделі основних видів озброєнь для навчальних цілей	III квартал 2016 р.	МОН, Міноборони
5.1.5.	Укомплектувати навчальні заклади (кабінети військової підготовки) засобами і системами захисту (протигази, санітарне обладнання тощо)	III квартал 2016 р.	МОН, Міноборони, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
5.1.6.	У середніх школах, профтехучилищах обладнати: • смугу перешкод; • військово-спортивний комплекс	III квартал 2016 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
5.1.7.	Побудувати (відновити) в опорних школах освітніх округів стаціонарні тири	IV квартал 2016 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
5.1.8.	Обладнати у кожній середній школі приміщення для захисту від військових дій	IV квартал 2016 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
5.1.9.	Активізувати профорієнтаційну роботу серед старшокласників на подальшу службу в Збройних силах України шляхом проведення конкурсів, вікторин, змагань тощо	Постійно	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням територіальних відділення ЗСУ
5.1.10	Директорам шкіл забезпечити зв'язок з військовими частинами	Постійно	із залученням обласних

.	(екскурсії до музеїв військових частин, спільні заходи патріотичного спрямування); активізувати зв'язки і спільну профорієнтаційну діяльність шкіл та військових ВНЗ (юний правознавець, десантник, рятувальник, розвідник, снайпер, поліцейський, прикордонник, радист) (1-11 кл.)		та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.11	Залучати офіцерів військових частин, воїнів АТО до проведення навчальних занять у школах із військової підготовки	Постійно	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.12	Організувати тренувальні збори юнаків 10 класу середніх навчальних закладів на базі військових частин	ІІІ квартал 2015 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.13	Удосконалити нині діючі навчальні програми із Захисту Вітчизни, ввівши нові розділи: • національно-патріотичне виховання учнів; • сучасні види озброєнь і захисту; • Україна у військових діях	До 1 вересня 2015 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти НАПН, Інститут проблем виховання, із залученням Міноборони, МВС, ДСНС
5.1.14	У кожному регіоні створити й організувати роботу методичного семінару військових керівників і вчителів фізичної культури, а також класних керівників, вихователів ПТНЗ із питань військово-патріотичного виховання учнів	І квартал 2016 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.15	Розглянути можливість підготовки педагогів за інтегрованими	ІV квартал	МОН, ВНЗ

.	спеціальностями: ● вчитель і класний керівник (вихователь, провідник); ● військовий керівник і вчитель фізичної культури; ● військовий керівник і вчитель біології та хімії; ● військовий керівник і вчитель фізики; ● військовий керівник і вчитель географії	2015 р.	
5.1.16	Розпочинати навчальний рік у ЗНЗ Уроком мужності і милосердя під девізом «Борімося – поборемо!», залучивши до його проведення учасників бойових дій на Сході країни, представників волонтерських організацій, ветеранів минулих воєн, дисидентського руху, активних учасників Революції Гідності, членів сімей Героїв Небесної Сотні та полеглих бійців АТО	Щорічно 1 вересня	МОН, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.17	Розробити й обговорити проект загальнодержавної Програми військово-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді	III квартал 2015 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, із залученням Мінмолодьспорту, Міноборони, Мінкультури, МВС, УІНП
5.1.18	Провести з дітьми та учнівською молоддю на рівні закладу, району, міста: безстрокових акцій «Ми разом», спрямованих на допомогу пораненим військовим (1-11 кл.); благодійної акції «З вірою в серці», спрямованої на підтримку захисників нашої країни, їхніх дітей та родин, медичних працівників і волонтерів, які працюють в зоні АТО (1-11 кл., студенти); мітингу-реквієму на вшанування Героїв Небесної Сотні (1-11 кл, студенти); зустрічей з воїнами-учасниками АТО «В родинному колі» (1-11 кл.)	Постійно	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.19	Залучати учнів і студентську молодь до участі у «Вахті пам'яті Небесної	Постійно	керівники ЗНЗ, ПТНЗ,

.	сотні»		ВНЗ, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.20	Проводити тематичні заходи, присвячені героїчним подвигам українських воїнів, боротьбі за територіальну цілісність і незалежність України: • до утворення Української Повстанської Армії (14.10.1942 р.); • до дня Соборності України; • до святкування дня Гідності та Свободи	Щорічно – 14.10 22.01 22.11	керівники ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.21	Забезпечити організацію перегляду та обговорення учнями і студентами вітчизняних художніх і документальних фільмів: • «Між Гітлером і Сталіним. Україна в II Світовій війні», 2002 рік, авт. – Святослав Новицький; • «Війна – український рахунок», 2002 рік, авт. – Сергій Буковський; • «Війна без переможців» 2003 рік, авт. – Ігор Чижов; • «ОУН-УПА: війна на два фронти», 2006 рік, авт. – Андрій Санченко; • «УПА. Третя сила», 2007 рік, авт. – Сергій Братішко, Віталій Загоруйко; • «1377 спалених заживо», 2009 рік, авт. – Іван Кравчишин; • «Поводир», 2014 рік, авт. – О.Г.Санін тощо	Постійно	керівники ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.22	Проводити раз на рік фестивалі патріотичної пісні; святкування Дня Примирення, Дня Збройних Сил України, Дня призовника, захисника Вітчизни, відзначення дня пам'яті Героїв Крут	Постійно	МОН, керівники ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, із залученням обласних та Київської міської державних

			адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.23	Під час організації і діяльності літніх таборів зосереджувати роботу на змаганнях з військово-прикладних видів спорту, участі у військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») тощо	Постійно	керівники ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.24	Активізувати рух волонтерської допомоги (акції, проекти) у навчальних закладах різних типів	Постійно	керівники ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.1.25	Провести Всеукраїнську науково-практичну конференцію з військово-патріотичного виховання	Квітень 2016 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, із залученням УІНП, НАН
5.2.	Дитячі та юнацькі організації різного спрямування		
5.2.1.	Створити пластові центри у всіх містах і селах України з метою проведення виховної роботи серед дітей та молоді	I квартал 2017 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.2.2.	Впровадити військово-патріотичну виховну систему «Джура» із	Постійно	МОН, керівники ЗНЗ,

	залученням ігрових форм: - всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Котигорошко» молодшої вікової групи - всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Джура» середньої вікової групи - всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Сокіл» старшої вікової групи - всеукраїнська військово-спортивна гра «Хортинг» для учнів навчальних закладів з посиленою військовою та фізичною підготовкою - всеукраїнська військово-спортивна гра «Заграва» для студентської молоді Всеукраїнський фізкультурно-патріотичний фестиваль школярів України «Козацький гарт»		ПТНЗ, ВНЗ, Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій, територіальних відділень ЗСУ
5.2.3.	Розробити план заходів з відзначення у 2017 році 105-тої річниці пластового руху в Україні та у 2019 році – 30-тої річниці відновлення діяльності Пласту в Україні	II квартал 2016 р.	МОН, із залученням Мінмолодьспорту та Мінкультури
5.2.4.	Створення у м. Києві музею пластового (скаутського) руху	I квартал 2017 р.	Із залученням КМДА
6.	ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ		
6.1.	Створити відкриту мережу освітніх ресурсів, присвячену національно-патріотичному вихованню дітей і молоді	IV квартал 2016 р.	НАПН, МОН, Інститут модернізації змісту освіти, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання
6.2.	Сприяти створенню створення військово-патріотичних ігрових медіа програм	IV квартал 2015 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням Мінкультури та

			Держкомтелерадіо
6.3.	Забезпечити державне замовлення на створення медіа продукції (комп'ютерні ігри, мультфільми, кінофільми, інтерактивні телепрограми), які сприяють національній та громадянській самоідентифікації дітей і молоді	ІІІ квартал 2015 р.	МОН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням Мінфіну
6.4.	Створити інтернет-портал «Слава Україні», на якому розмістити фонд записів художньо-патріотичних, літературних і музичних творів, а також освітніх програм з вітчизняної історії	ІV квартал 2015 р.	із залученням Мінкультури, Український Інститут національної пам'яті
6.5.	Створити цикл документальних фільмів з Історії України, присвячений видатним особистостям, звичкам, традиціям, українським ремеслам тощо і включити їх до освітніх програм	Впродовж 2015-2017 рр.	із залученням Мінкультури, УІНП, Держкомтелерадіо
6.6.	Провести Всеукраїнський інтернет-турнір юних інтелектуалів «Любіть Україну», фотоконкурс «Моя Україна»	Впродовж 2015-2017 рр.	НАПН, Інститут обдарованої дитини, Івано-Франківський регіональний центр оцінювання якості освіти
6.7.	Започаткувати проведення щорічних телеконкурсів знавців історії, культури, традицій свого народу «Моя Україна»	Постійно	НАПН, МАН із залученням Держкомтелерадіо
6.8.	Забезпечити наповнення інформаційного контенту позитивною інформацією щодо привабливості образу України, державних символів, поваги до них, підтримки бажання жити й працювати в Україні, цінності національної спадщини, спрямованих на формування історичної пам'яті	Постійно	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти, із залученням обласних та Київської міської держадміністрацій
6.9.	Започаткувати на Першому національному каналі цикл навчально-пізнавальних передач для молоді з національно-патріотичної, науково-технічної, еколого-натуралістичної, естетичної, туристично-краєзнавчої тематики	ІV квартал 2015 р.	МОН, із залученням Держкомтелерадіо, Мінінформполітики, УІНП, НАПН, НАН,

			Спілки журналістів
6.10.	Підготувати буклет і провести виставки робіт майстрів самчиківського розпису «Квітуча Україна» з циклу «Естафета поколінь»	IV квартал 2015 р.	НАПН, Інститут професійно-технічної освіти
6.11.	Організувати та Провести серію вебінарів з патріотичного виховання дітей та молоді присвячених методиці формування патріотичного виховання в ранньому, дошкільному, молодшому шкільному та підлітковому віці Організувати та проводити серію вебінарів, присвячених методиці формування патріотичного виховання в ранньому, дошкільному, молодшому шкільному та підлітковому віці	Щорічно	НАПН, МОН, Інститут модернізації змісту освіти
6.12.	Проводити виставки фото та архівних документів, що ілюструють становлення та розвиток української держави	Постійно	Центральна дитяча бібліотека, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
6.13.	Організувати за участю учнів і студентів створення в соціальних мережах національно-патріотичних сторінок «Моє місто», «Моє село», «Мій рідний край» тощо	2015 р.	із залученням обласних та Київської міської державних адміністрацій
6.14.	Започаткувати проведення всеукраїнського конкурсу «Вчитель року» в номінації «Захист Вітчизни»	3 2016 року	МОН, Інститут модернізації змісту освіти
6.15.	Створити сторінки з обговорення проблем національно-патріотичного виховання дітей і молоді на сайті віртуальної лабораторії Науково-методичного центру Університету менеджменту освіти «Науково-освітній кластер УМО»	IV квартал 2015 р.	НАПН, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» спільно з ІППО

6.16.	Створити на електронних носіях тематичні добірки українських літературних і музичних творів національно-патріотичної тематики	Постійно	НАПН, Інститут педагогіки, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання
6.17.	Готувати персональні книжкові виставки, присвячені творчості видатних українських інтелектуалів і політичних діячів, які спричинилися до організації боротьби за незалежність, становлення і розвиток української державності.	Постійно	НАПН, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, Педмузей України
6.18.	Створити на веб-порталі ДНПБ і регулярно поповнювати ресурс «Досвід роботи бібліотек з патріотичного виховання»	Постійно	НАПН, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
7.	НАУКОВЕ І НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
7.1.	Навчально-методичні ресурси (монографії, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали)		
7.1.1.	Приступити до розроблення структури і змісту новітніх підручників, навчальних посібників, літератури для дітей з Історії України, спрямованих на формування громадянської і патріотичної свідомості учнів і студентів	2015-2016 рр.	МОН, НАПН, Інститут модернізації змісту освіти
7.1.2.	Підготувати і видати збірки сучасних літературних творів патріотичного змісту для освітніх закладів різних типів	2015-2016 рр.	із залученням Мінкультури та Спілки письменників
7.1.3.	Включити питання патріотичного виховання дітей та молоді до дослідницьких програм і планів науково-дослідних інститутів та університетів, які охоплювали б зміст загальної середньої та університетської освіти, включаючи і предмети природничо-математичного циклу	2016-2019 рр.	НАПН, ВНЗ
7.1.4.	Підготувати курси лекцій та методичні рекомендації для учителів загальноосвітньої школи, профтехучилищ, присвячені тривалим державницьким традиціям України (Київська Русь, Велике Князівство	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016	УІНП, Інститут модернізації змісту освіти, НАПН

	Литовське, Військо Запорізьке, Гетьманщина, Українська Народна Республіка, Гетьманат Павла Скоропадського тощо)	р.	
7.1.5.	Узагальнити досвід використання загальноукраїнського та регіонального компонента виховання патріотизму, що накопичений у навчальних закладах. Підготувати і видати необхідні навчально-методичні матеріали тиражем, що забезпечить кожний загальноосвітній навчальний заклад України	IV квартал 2015 р. – I квартал 2016 р.	Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, Інститут проблем виховання, Центр Гуцульщинознавства (м. Косів)
7.1.6.	Розробити серію навчально-методичних посібників: • рекомендації фахівцям з формування патріотизму як настанови (системи переконань, властивості) особистості дитини; • рекомендації батькам з організації патріотичного виховання дитини раннього віку; • рекомендації батькам з організації патріотичного виховання дитини дошкільного віку; • рекомендації батькам з організації патріотичного виховання дитини молодшого шкільного та підліткового віку; • рекомендації фахівцям розвивальних, корекційно-розвивальних, корекційно-реабілітаційних центрів раннього втручання з організації елементів патріотичного виховання в предметно-практичній діяльності дитини; • рекомендації з проведення масових заходів (фестивалів, народних свят, конкурсів присвячених патріотичній тематиці)	2015-2017 рр.	НАПН, Інститут проблем виховання
7.1.7.	Провести всеукраїнський конкурс рукописів методичних рекомендацій та методичних посібників з національно-патріотичного виховання дітей та молоді	IV квартал 2015 р.	Інститут модернізації змісту освіти, НАПН
7.1.8.	Розробити методичні рекомендації з формування програм національно-патріотичного виховання освітніх установ (з прикладами змісту програмного матеріалу для закладів різного типу і віку вихованців)	IV квартал 2015 р.	Інститут модернізації змісту освіти, НАПН, ВНЗ, ІППО, науково-методичні центри

			департаментів (управління) освіти і науки
7.1.9.	Розробити методичні рекомендації з організації громадянського виховання у освітніх закладах та громадських об'єднаннях	IV квартал 2015 р.	НАПН
7.1.10.	Розробити методичні рекомендації, спрямовані на забезпечення співробітництва школи і сім'ї у формуванні особистості-громадянина	Грудень 2015 р.	НАПН, Інститут психології імені Г. С. Костюка
7.1.11.	Розробити змістовий блок «Національно-патріотичне виховання учнів» до курсу «Педагогіка вищої школи»	2015-2016 рр.	ВНЗ, НАПН, ІППО
7.1.12.	Підготувати для вчителів шкіл методичні рекомендації «Виховання ціннісних орієнтацій на уроках (ціннісне ставлення до себе, своєї сім'ї, державних символів, держави)»	До 1 вересня 2016 р.	НАПН, Інститут проблем виховання, інститут модернізації змісту освіти
7.1.13.	Підготувати програму і посібник «Видатні українці у боротьбі за незалежну Україну» для варіативної частини змісту загальної середньої освіти	III квартал 2016 р.	НАПН, Інститут педагогіки
7.1.14.	Проводити дослідження наукових тем, що стосуються особливостей українського етносу у різних регіонах України	Довготривалий проект	НАПН, Інститут психології імені Г.С. Костюка, Інститут політичної та соціальної психології
7.1.15.	Здійснити наукову розробку проблеми: «Шляхи подолання комплексу меншовартості українця та створення передумов підвищення престижності спілкування українською мовою»	2016-2017 рр.	НАПН, Інститут психології імені Г.С. Костюка
7.1.16.	Розробити спецкурс «Роль школи у національно-патріотичному вихованні учнів» для майбутніх вчителів	IV квартал 2016 р.	НАПН, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих, ІППО
7.1.17.	Розробити методичні рекомендації для викладачів ВНЗ з реалізації національно-патріотичного виховання студентської молоді	Грудень 2016 р.	НАПН, Інститут вищої освіти

7.1.18	Провести цикл семінарів для підвищення кваліфікації викладачів закладів вищої освіти щодо методів реалізації національного-патріотичного виховання у системі вищої освіти	Протягом 2017 р.	НАПН, Інститут вищої освіти
7.1.19	Надавати рекомендаційні бібліографічні списки «Бібліотечка для учителя», присвячені національно-патріотичній тематиці	Щорічно	НАПН, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
7.1.20	Розробити методичні рекомендації «Патріотичне виховання засобами шкільних бібліотек: методи та підходи»	2017 р.	НАПН, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
7.1.21	Підготувати науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді»	Щорічно	НАПН, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
7.2.			
7.2.1.	Проводити майстер-класи, круглі столи із залученням фахівців-розробників змісту національно-патріотичного виховання, культури, громадських організацій з метою покращення якості проведення позашкільних та позааудиторних виховних заходів класними керівниками, вчителями, шкільною адміністрацією	Постійно	НАПН, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих, Центри педагогічної майстерності
7.2.2.	Провести Міжнародну науково-практичну конференцію «Духовність у становленні та розвитку особистості», одним із напрямів її роботи є «Патріотизм та громадянськість в духовному розвитку особистості»	Травень 2015 р.	НАПН, Інститут психології імені Г. С. Костюка
7.2.3.	Провести науково-методичні студії на тему: «Виховання моральної самосвідомості – основи патріотизму дітей та учнівської молоді» в рамках VII Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій	18-19 вересня 2015 р.	Черкаський ОППО, НАПН, Інститут проблем виховання
7.2.4.	Провести конференцію «Особливості національної ідентифікації дітей та молоді в сучасних соціокультурних умовах»	Листопад-грудень 2015 р.	НАПН, Інститут психології імені Г. С. Костюка, Український НМЦ практичної психології та соціальної роботи

7.2.5.	Організувати і провести круглий стіл із запрошенням психологів та соціальних педагогів закладів освіти щодо розробки та впровадження ефективних моделей національно-патріотичного виховання сучасної молоді	Грудень 2015 р.	НАПН, Інститут психології імені Г. С. Костюка
7.2.6.	Провести круглий стіл «Специфіка патріотичного виховання учнів в зоні проведення АТО»	Січень 2016 р.	МОН, Луганський ОІППО, Сватівський районний молодіжний центр «Слобожанська духовна криниця ім. М. Щепенка», Сватівська районна школа мистецтв, НАПН, Інститут проблем виховання
7.2.7.	Провести серію семінарів для педагогів ДНЗ та методистів ММК «Система національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку: пріоритети і засоби у контексті історичних викликів сучасності»; «Виховання елементів патріотизму у дітей старшого дошкільного віку засобами автентичних ігор»	Лютий 2016 р.	НАПН, Інститут проблем виховання
7.2.8.	Організувати і провести Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Теоретико-методологічні засади та світоглядні орієнтири національно-патріотичного виховання дітей та молоді»	Квітень-травень 2016 р.	НАПН, Інститут проблем виховання
7.2.9.	Провести круглий стіл на тему «Питання громадянського виховання у документальному кіноциклі «Революція гідності»	2016 р.	НАПН, Інститут проблем виховання
7.2.10.	Проводити Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми психолого-педагогічного проектування процесу національно-патріотичного виховання дітей та молоді»	Щорічно	МОН, НАПН, Інститут психології імені Г. С. Костюка, Інститут проблем виховання
7.2.11.	Провести круглий стіл «Психолого-педагогічні умови становлення ціннісних орієнтацій як чинник національного виховання дітей та молоді»	Жовтень 2016 р.	НАПН, Інститут психології імені Г. С. Костюка

7.2.12	Організувати і провести науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми громадянського та патріотичного виховання дітей та учнівської молоді»	2017 р.	ВНЗ, НАПН, із залученням Мінкультури, Мінмолодьспорту
7.2.13	Провести круглий стіл «Виховання громадянина-патріота: сучасний український вимір»	2017 р.	МОН, НАПН, Мінкультури, Мінмолодьспорту
7.2.14	Організувати педагогічні читання «Неперервна освіта дорослих – фундамент усвідомлення національних цінностей українського народу в умовах глобалізаційних процесів»	2017 р.	НАПН, ІППО
7.2.15	Організовувати та проводити відкриті уроки в експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів з метою виховання національної самосвідомості учнів та відкриті лекції у вищих навчальних закладах з проблем виховання студентів як духовної еліти нації	Постійно	НАПН, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» спільно з управлінням освіти і науки та ІППО Івано-Франківської, Київської, Миколаївської, Черкаської, Чернігівської, Рівненської областей та м. Києва

8.	НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗА УЧАСТЮ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ		
8.1.	Масові виховні заходи та тренінги, семінари за участю громадських організацій		
8.1.1.	Проводити тренінги, семінари, вишколи організаторів патріотично-виховної роботи в системі освіти і в громадському секторі	постійно	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України
8.1.2.	Проводити Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Сурми звитяги»	щорічно	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України
8.1.3.	Розробити положення і проводити щорічно Форум українських патріотичних справ «Ми –Українці!»	Від 14-15 жовтня 2015 р.	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України
8.1.4.	Розробити та впровадити Положення та Програму масового просвітницько-спортивного заходу «Свято Героїв»	травень 2016р.	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України
8.1.5.	Проводити огляд-конкурс організації і проведення літнього таборування державними установами та громадськими організаціями	щорічно	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України
8.1.6.	Проводити Всеукраїнські змагання зі спортивного туризму (пішохідного) «Стежками Героїв»	щорічно	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України
8.1.7.	Всеукраїнських юнацьких змагань із спортивного туризму «Осінній рейд»	щорічно	Центр патріотичного виховання дітей та молоді МОН України